

Našice kroz povijest

Našice se prvi put spominje 1229. godine. U srednjovjekovnim ispravama nazivaju ih razliito: Nólko, Nólche, Negke, Nexe, Nekche, Vesice i Nesice. Svjetovni gospodari Našica i našici kog posjeda bijahu Abe, David Lackovic, Ivan Korvin, Ivan i Nikola Gorjanski, te ilocki knezovi Ujlaky. U crkvenom pogledu vlasnici su templari, ivanovci i franjevci. Našice su pod Turcima od 1532. do 1687. g. Godine 1734. našici ki posjed kupuju grofovi Peja evi i drže ga sve do 1945.g. Obitelj Peja evi daje dva hrvatska bana...

Prema pisanim podacima Našice se prvi put spominju 1229. godine (Nekche) kao posjed templara i roda Aba, koji je podigao castrum. Do turskog osvajanja 1532. posjed su držali Ivanovci, Gorjanski i knezovi Ilocki. Za vrijeme Turaka tu je bilo sjedište nahije do 1687.g. Naši ko vlastelinstvo esto je mijenjalo vlasnike, da bi od 1734. do 1945. bilo u posjedu plemićke obitelji Peja evi. U srednjoj gradu u prostranom parku engleskog tipa na nekadašnjim temeljima starog i skromnog dvorca podigli su Peja evi 1812. klasicistički jednokatni dvorac, a kule su prizidane 1865. g. U nižim prostorima parka ista je obitelj podigla 1909. niski klasicistički dvorac.

Park, u kojem se nalaze oba dvorca, ubraja se u najljepše parkove u Hrvatskoj. U njemu se uz domaće i umsko drve e nalaze mnoge egzotične vrste (sekvoja, katalpa, paulovnja, gledicija, tisa, gingoko biloba i dr.). Put prema groblju vodi kroz aleju lipa do neogotičke kapele s kriptom Peja evi a, koju je 1881. sagradio H. Bole. Pored nje je grob poznate hrvatske kompozitorke Dore Peja evi s mramornom bistom (rad D. Jovanovi, 1906.). Od vrijednih spomenika kulture treba spomenuti župnu franjevačku crkvu sv. Antuna Padovanskog (XIV st.) To je gotička barokizirana građevina s visokim zvonikom. U crkvi je umjetnički vrijedan barokni inventar iz XVIII. st., sjedala, kipovi i slike. Na pjevalištu (koru) i na Peja evi evom oratoriju su značajne drvene rokoko resetke. Uz crkvu je franjevački samostan iz XIII. st. Samostan ima barokni inventar i bogatu biblioteku.

Nakon oslobođenja obilježavaju se mnoga mjesta našici kog kraja spomenicima i spomen-pločama. U srednjoj Našici, gdje se nekada održavao sajam, podignut je lijep park, a u njemu je podignut spomen-kosturnica palim borcima NOR-a (današnja fontana). U parku se nalazi i bista kompozitora Vatroslava Lisinskog. U selu Gradac, koje je od Našica udaljeno 10 km, a nalazi se na cesti Našice - Požega, podignuto je spomen-obilježje rad poznatog kipara 9. Veljka Janežića. Selo Gradac bilo je u toku rata spaljeno do temelja. U njemu su djelovale mnoge značajne institucije i tamo je postavljeno spomen-obilježje NOR-a. Od motela Gradac može se doći i planinarskom markacijom do ruševina Bedemgrada kojeg mnogi povjesnici smatraju starim gradom Našice. Ostaci ulazne kule ukazuju da je to bila velika građevina gotičkih karakteristika. Među vrlo stare spomenike spada i jednobrodna mala bazilika s polukružnom apsidom, koja se danas nalazi izvan naselja Martin, crkvice sv. Martina. Potječe vjerojatno iz XII st. U starom dvorcu Peja evi a smještene su danas: Zavičajni muzej Našice, Mali likovni salon i bogata zbirka keramike "Kolonije keramike Hinko Juhn" u kojoj svoje radove ostavljaju mnogi poznati umjetnici. U podrumu dvorca nalaze se prostorije HKUD-a "V. Lisinski" i Gradske limene glazbe. U ljetnom dvorcu Peja evi a, koji je izgrađen po uzoru na postdamski dvorac Sans Souci, otvorena je 1954. Gimnazija Našice i tu su bile u ionici Srednjoskolskog centra do 1978. g., kada je izgrađena nova zgrada Centra za odgoj i usmjerenost obrazovanje "A. Cesarec" u Našicama (današnja SS Isidora Kršnjavoga). Sada su u tom dvorcu prostorije Radio-stanice Našice, Radio kluba i dr. Događanja 1990 mjenjaju političke i gospodarske prilike. Mnogi mladi našicani javljaju se kao dobrovoljci u obrani domovine. Borba za našicu ku vojarnu 20 i 21. rujna 1991. pokazala je svu snagu i jedinstvo građana da obrane svoju državu i njenu samostalnost.. ZNAJNI DATUMI

- 1229. prvi spomen Našica u povelji KRALJA ANDRIJE II
- 1275. prvi spomen postojanja Franjevačkog samostana u Našicama
- 1312. pleme ABA dobilo dozvolu da sagrade utvrdu BEDEMGRAD
- 1403. prvi put se spominje trgovište Našice
- 1541. Turci osvajaju cijelo našicu i ko područje, a Našice postaju sjedište KADILUKA
- 1687. Našice se oslobađaju od Turaka
- 1708. u franjevačkom samostanu otvorena gramatikalna škola
- 1734. Našički posjed kupuje OBITELJ PEJA EVI
- 1811. po etak gradnje dvorca Peja evi
- 1815. po etak svjetovnog školstva - dolazi prvi učitelj
- 1834. osnovan KASINO (itaonica)
- 1858. započela gradnja pučke škole
- 1873. započela s radom pilana DIK Djurdjenovac, osnovana NAŠICA I KATJEDIONICA
- 01. V. 1918. prva proslava praznika rada u Djurdjenovcu
- 1888. osnovano DVD Našice, Našice postaje sjedište kotara
- 1889. osnovano HKUD "Vatroslav Lisinski" u Našicama
- 1906. izgrađen prvi vodovod u Našicama
- 1907. izgrađeni ribnjaci u Našici koj Breznici
- 1909. izgrađen drugi dvorac obitelji Peja evi
- 1910. puštena u pogon električna centrala ("munjara") u Našicama
- 1919. osnovan Nogometni klub KRNDIJA
- 1925. raznim sadržajima u gradu obilježena 1000. obljetnica HRVATSKOG KRALJEVSTVA
- 1932. osnovano obrtničko pjevačko društvo "ZORA"

17. IV 1945. Našice su oslobođene od okupatora i njegovih pomaga a
1954. otvorena gimnazija
1990. prvi izbori u samostalnoj Hrvatskoj.
1991. DOMOVINSKI RAT. U borbi za našicu vojarnu oštećeni brojni objekti u gradu
1997. Uredjen gradski trg.
1990. grad obilježava 770 godina prvog spomena imena